

KOŠICKÉ KATOLÍCKE CIRKEVNÉ ZPRÁVY (1930 – 1938)¹

Ján DŽUJKO

Vďaka podpore cirkevnej hierarchie a rozličným zbierkam dlhodobejšie vydávala katolícka cirkev v medzivojnovom období viacero periodík. Jedným z nich boli *Košické katolícke cirkevné zprávy*.

Časopis začal vychádzať v Košiciach v januári 1930 s podtitulom *Časopis košickej rim. kat. cirkevnej obce*. Tlačil sa raz mesačne na 8 – 16 stranách v Tlačiarňi sv. Alžbety. Jeho vydavateľom bol rímskokatolícky kňaz, kapitulárny vikár a pápežský prelát Barnabáš Tost. V periodiku sa postupne ustálili pravidelné rubriky *Bludy a lži v dejinách*, *Významnejšie dni v mesiaci*, *Zo života cirkevnej obce*, *Zo života košických kat. spolkov*, *Všeličo*. Pravidelne tiež časopis prinášal *Poriadok Bohoslužieb v košických katolíckych kostoloch*. V prvom čísle mesačníka opísal jeho ciele a poslanie košický biskup Jozef Čársky. *Košické katolícke cirkevné zprávy* mali aspoň sčasti nahradiť nedostatočný kon-

takt veriacich so svojimi kňazmi, najmä vo veľkých farnostiach mali informovať o vážnych náboženských udalostiach vo farnosti, v biskupstve či v cirkvi, približovať biskupské i pápežské nariadenia, informovať o poriadku sv. omší, možnosti prijatia sviatosti krstu, zmierenia, birmovania, manželstva.

Z obsahovej stránky časopis publikoval rozličné príspevky s náboženskou tematikou. Na svojich stránkach poskytoval značný priestor aj rozličným katolíckym spolkom a organizáciám, ktoré pôsobili v Košiciach. Prinášal správy o ich činnosti a aktivitách, ktoré realizovali. Boli to najmä: *Mariánska kongregácia katolíckych slovenských žien*, *Dievčenská Mariánska Kongregácia*, *Jednota orol v Košiciach*, *Košický Oltárny spolok*, *Garda Božského Srdca Ježišovho*, *Katolícky pohrebný spolok*, *Slovenský katolícky kruh*, *Slovenskí katolícki skauti*. Mesačník sa snažil dať čitateľom do pozornosti aj katolícku tlač, katolícke knihy a katolícky rozhlas. Význam tlače ako prostriedku formovania verejnej mienky bol zrejmý. Mnohí čítali rozličné noviny a časopisy, avšak katolícku tlač nechceli podporiť a ani odoberať. Veľký význam pripisoval aj rozhlasu. Napriek tomu, že katolíci boli v Československej republike vo väčšine, chýbal katolícky program, na ktorý mali nárok. Prevažnú časť poslucháčov tvorili totiž

1 Príspevok vznikol v rámci projektu APVV-19-0058 *Multietnicita a multikonfesionalita a ich vplyv na spoločenský, politický a kultúrny vývoj okrajových oblastí v prvej polovici 20. storočia (na príklade východného Slovenska a Podkarpatskej Rusi)*.

katolíci. Mesačník apeloval na veriacich aj v súvislosti s podporou misií. Prinášal informácie o rozličných zbierkach a ich výsledkoch na tento účel, pričom priblížil aj význam misijného diela. Išlo najmä o šírenie kresťanstva medzi pohanmi, ale zároveň aj o konkrétnu pomoc v podobe založenia školy, poučenia ľudí ako sa venovať poľnohospodárstvu, remeslám a pod. Periodikum na svojich stránkach propagovalo a preferovalo aj cirkevné školy. Na dôležitosť katolíckych škôl poukázal najmä biskup Jozef Čársky. Veriaci sa mali zapojiť do boja o katolícke školstvo, ktorému hrozilo zoštátnenie, pretože náboženská a katolícka výchova bola z ich hľadiska veľmi dôležitá.

Košické katolícke cirkevné zprávy boli úspešným periodikom adresovaným predovšetkým rímskokatolíckym veriacim v Košiciach. Čitatelia mohli nájsť na jeho stránkach bohatý obsah, ktorý tvorili najmä príspevky s náboženskou tematikou, ale aj články poukazujúce na bohatý cirkevný život veriacich v meste.

Použitá literatúra:

DŽUJKO, Ján. Náboženské periodiká na východnom Slovensku v medzivojnovom období. In *Od prameňov viery k dejinám cirkvi*. Prešov : Prešovská univerzita v Prešove, 2021, s. 145 – 155. ISBN 978-80-555-2850-2

KIPSOVÁ, Mária a kol. *Bibliografia slovenských inorečových novín a časopisov z rokov 1919 – 1938*. Martin : Matica slovenská, 1968. 1074 s.

Košické katolícke cirkevné zprávy (1930 – 1938)